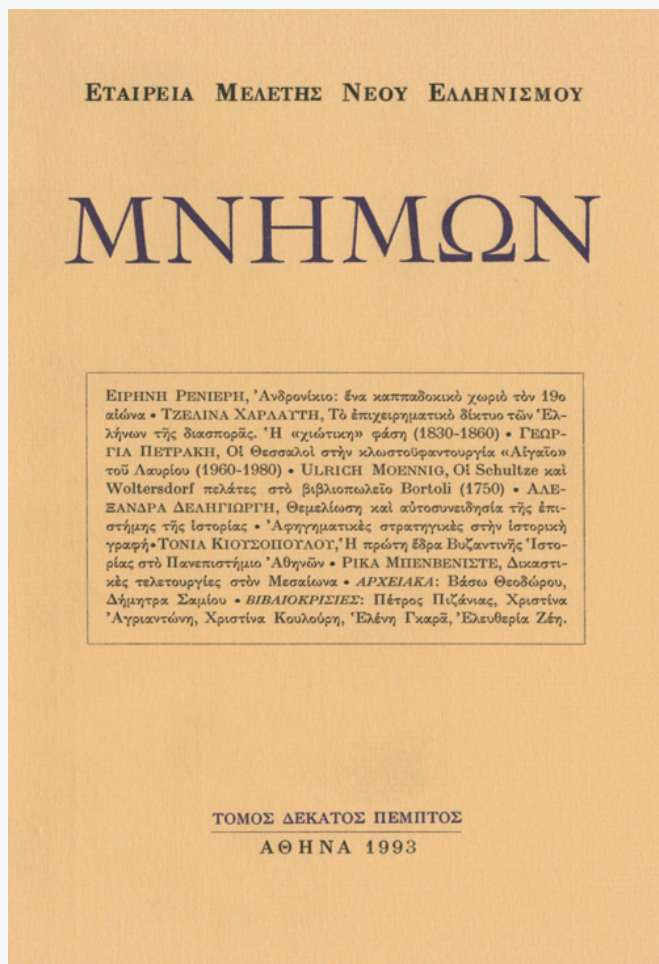

Μνήμων

Τόμ. 15 (1993)

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΔΕΗ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΑΜΙΟΥ

doi: [10.12681/mnimon.483](https://doi.org/10.12681/mnimon.483)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΣΑΜΙΟΥ Δ. (1993). ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΔΕΗ. *Μνήμων*, 15, 311–316. <https://doi.org/10.12681/mnimon.483>

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΔΕΗ

Στὴν ὁδὸ Μηνοδότου 8 στὴν Ἀκαδημία Πλάτωνος βρίσκεται ἕνας χῶρος ἀποθήκευσης μὲ τὴν ἔνδειξη «Γενικὸ Ἀρχεῖο τῆς ΔΕΗ». Στὸ χῶρο αὐτὸ μεταφέρονται, ἐκκαθαρίζονται καὶ φυλάσσονται τὰ ἀρχεῖα ὀρισμένων Διευθύνσεων τῆς ΔΕΗ ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ της (1950) καὶ μετὰ¹.

Τὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο τῆς ΔΕΗ δὲν λειτουργεῖ ὅμως ὡς «ἱστορικὸ ἀρχεῖο» οὔτε προτίθεται πρὸς τὸ παρὸν νὰ καλύψει τέτοιου εἴδους ἀνάγκες. Πρόκειται ἀπλὰ γιὰ ἕνα μὴ-ἐνεργὸ ἀταξινόμητο ἀρχεῖο: ἀποτελεῖ ἕνα χῶρο ὅπου μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου «μεταναστεύει» ἕνας ὄγκος ἐγγράφων πού ἀδυνατεῖ νὰ στεγαστεῖ στὰ κτίρια τῶν κατὰ τόπους Διευθύνσεων τῆς ΔΕΗ, ἰδιαίτερα ἐκείνων τῆς περιοχῆς τῆς Πρωτεύουσας.

Εἶναι λοιπὸν προφανές ὅτι στὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο τῆς ΔΕΗ δὲν παραδίδεται τὸ σύνολο τῶν ἐγγράφων πού παράγεται καὶ στὴ συνέχεια ἀποδεσμεύεται ἀπὸ τίς Διευθύνσεις της. Ἀρκετὲς ἀπὸ αὐτὲς κρατοῦν τὸ ὑλικό τους (ιδίως οἱ καινούριες μονάδες παραγωγῆς ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας), ἐνῶ ἄλλες τὸ καταστρέφουν περιοδικὰ χωρὶς νὰ ἐνημερώνεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ Γενικοῦ Ἀρχείου. Ἐπίσης δὲν γνωρίζουμε ἐπακριβῶς τί γίνεται μὲ τίς Διευθύνσεις τοῦ συνόλου τῶν Ἐπαρχιῶν.

Ἐξάλλου, ἐπεὶ τὸ κτίριο τοῦ Γενικοῦ Ἀρχείου τῆς ὁδοῦ Μηνοδότου δὲν μπορεῖ ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ στεγάσει στοὺς τρεῖς ὁρόφους του τὸ πλῆθος τῶν ἐγγράφων πού κάθε χρόνο τοῦ παραδίδονται, μεγάλος ὄγκος ἀρχεῖακοῦ ὑλικοῦ μεταφέρθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια στὸ παλιὸ ἐργοστάσιο τῆς ΔΕΗ στὸ Ν. Φάληρο. Τὸ ὑλικὸ πού βρίσκεται ἐκεῖ στοιβαγμένο σὲ μιὰ μεγάλη ἀλλὰ ἀσυντήρητη ἀποθήκη δὲν εἶναι προσπελάσιμο στὴν ἱστορικὴ ἔρευνα καὶ ἔχει ἤδη ἐν μέρει καταστραφεῖ ἀπὸ τὴν ὑγρασία, τὴ σκόνη καὶ τὴ βροχή.

Ἐπομένως τὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ ἕνα χῶρο προσωρινῆς στέγασης ἀρχεῖακοῦ ὑλικοῦ τῆς ΔΕΗ. Ἀλλωστε ὁ μεγαλύτερος ὄγκος τῶν ἐγγράφων πού μεταφέρεται ἐκεῖ φέρει ἔνδειξη ἀπὸ τὴν ἀρμόδια Διεύθυνση μὲ τὴν ἐνδεδειγμένη ἡμερομηνία γιὰ τὴν καταστροφή του. Μόνο ἕνας συγκεκριμένος ἀριθμὸς ἐγγράφων διατηρεῖται στὸ διηγεκές, ὅπως π.χ. τὰ ἔγγραφα τῆς Γενικῆς Διεύθυνσης, ἔγγραφα τῆς Διεύθυνσης Προσωπικοῦ, τῆς Διεύθυνσης Οἰκονομικῶν Λειτουργιῶν, τῆς Διεύθυνσης Ἐκμετάλλευσης Διανομῆς κ.ἄ.²

1. Ἀς σημειώσουμε ὅτι ὁ ἐντοπισμὸς τοῦ Ἀρχείου τῆς ΔΕΗ ἔγινε μὲ ἀφορμὴ τὴν ἔρευνα γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ στὴν Ἑλλάδα πού ξεκίνησε τὸν Μάιο τοῦ 1991 στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν «Ἱστορία Ἐπιχειρήσεων καὶ Βιομηχανικὴ Ἀρχαιολογία».

2. Βλ. διευκρινίσεις στὸν κατάλογο πού ἀκολουθεῖ γιὰ περισσότερα βλ. Νόμο 1040, ΦΕΚ Α' 76, 3 Ἀπριλίου 1980.

Ἡ ταξιθέτηση τῶν ἐγγράφων στὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο τῆς ΔΕΗ γίνεται ἐμπειρικὰ μὲ βάση τὶς δυνατότητες τοῦ χώρου. Οἱ φάκελοι φυλάσσονται ἐκεῖ συνήθως μὲ τὴ σειρά πού παραδόθηκαν. Τὰ ὑπηρεσιακὰ ἔγγραφα παράδοσης-παραλαβῆς ἀπὸ τὶς Διευθύνσεις πρὸς τὴν ὑπηρεσία τοῦ Γενικοῦ Ἀρχείου εἶναι ιδιαίτερα συνοπτικὰ καὶ ἀτελή. Συχνὰ δὲν ἀναφέρουν οὔτε τὸν ὄγκο τοῦ ὑλικοῦ πού παραδόθηκε οὔτε τὶς ἀκριβεῖς ἡμερομηνίες. Ἐπομένως ὁ ἐρευνητὴς πού θὰ ἤθελε σήμερα νὰ ἐργαστεῖ στὸ Ἀρχεῖο αὐτὸ δύσκολα μπορεῖ νὰ κατατοπιστεῖ ἐπακριβῶς γιὰ τὸ εἶδος, τὸν ὄγκο καὶ τὴν ποιότητα τῶν πληροφοριῶν πού ὑπάρχουν στοὺς φακέλους.

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο τῆς ΔΕΗ εἶναι σήμερα προσπελάσιμο στὸν ἱστορικὸ ἐρευνητὴ κυρίως χάρις στίς ἐπίπονες προσπάθειες τοῦ προϊσταμένου του κ. Παπαγιαννακόπουλου. Συνιστᾷ πολύτιμο ὑλικὸ γιὰ περαιτέρω καταγραφὴ, ταξινομήση καὶ μελέτη, ὅπως αὐτὴ πού ξεκίνησε στὸ Κ.Ν.Ε./Ε.Ι.Ε. καὶ πού ἀφοροῦσε στὴν ἐξαγορὰ τῶν παλιῶν ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τὴ ΔΕΗ³.

Ἡ παρουσίαση πού ἀκολουθεῖ στηρίζεται σὲ μία πρώτη πολὺ γενικὴ καταγραφὴ καὶ μία κατὰ προσέγγιση καταμέτρηση τῶν φακέλων πού ἔγινε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1991 μὲ βάση τοὺς καταλόγους τοῦ Γενικοῦ Ἀρχείου καὶ τὶς διευκρινίσεις τῶν ὑπαλλήλων του. Κατὰ συνέπεια ἀποτυπώνει τὴν εἰκόνα τοῦ ἀρχείου τῇ συγκεκριμένῃ αὐτῇ στιγμῇ: ἔκτοτε καινούριος ὄγκος ἐγγράφων θὰ ἔχει προστεθεῖ ἐνῶ τμῆμα τοῦ ὑλικοῦ πού καταγράφεται ἐδῶ θὰ ἔχει ἐκκαθαριστεῖ. Συνολικὰ τὸ 1991 τὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο τῆς ΔΕΗ περιελάμβανε περίπου 132.000 φακέλους καὶ 244 τόμους ἐφημερίδων. Πιὸ συγκεκριμένα περιεῖχε:

Διεύθυνση Ὑπηρεσίας Στέγασης

Φάκ.: 2.600

Χρον.: 1960-

- 1) Γραφεῖο Διευθυντοῦ
- 2) Τμῆμα ἀγορῶν
- 3) Ἐφόδια-ἐξοπλισμὸς
- 4) Κλιμάκιο Γενικῆς Γραμματείας (προσλήψεις ὑπαλλήλων ἄνευ διαγωνισμοῦ)
- 5) Οἰκονομικὸ (Ταμεῖο): πληρωμὲς ἐκτάκτων ἐργατῶν (1967-)
- 6) Τηλέτυπα (εἰσερχόμενα-ἐξερχόμενα σήματα)
- 7) Γραφεῖο Ἀπογραφῆς (ἀπογραφὲς ὑλικοῦ ΔΕΗ)

3. Ἡ ἐργασία αὐτὴ στηρίχθηκε ἀφενὸς στὰ ἔγγραφα τῆς Διεύθυνσης Ἐκμετάλλευσης Διανομῆς μὲ θέμα «Ἐξαγορὲς Ἠλεκτρικῶν Ἑταιριῶν» πού βρίσκονται στὸ Γενικὸ Ἀρχεῖο καὶ ἀφετέρου στὸ ἀρχεῖο τῆς Διεύθυνσης Δικαστικοῦ (Τομέας Ἰδιοκτησίας καὶ Ἀπαλλοτριώσεων): βλ. Δ. Σαμίου, «Τὸ ἱστορικὸ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων στὴν Ἑλλάδα (1950-1964)», Ἀθήνα 1993, 2 τόμοι (ἀδημοσίευτη ἐργασία).

*Διεύθυνση Οικονομικῶν Λειτουργιῶν**Α. Τομέας Γενικοῦ Λογιστηρίου*

Φάκ.: 55.000

Χρον.: 1971-

- 1) Ἐντάλματα πληρωμῆς ὑλικοῦ (στὴν 20ετία καταστρέφονται)
- 2) Φύλλα Ἀποδόσεως Λογαριασμοῦ
- 3) Συμψηφιστικὲς ἐγγραφές
- 4) Ἡμερολόγια καταθέσεων
- 5) Συμφωνίες Τραπεζῶν

Β. Τομέας Εἰδικοῦ Λογιστηρίου

Φάκ.: 10.000

Χρον.: 1964-1987

Δελτία χορήγησης καὶ παράδοσης ὑλικοῦ (στὸ διηνεκές)

Γ. Τομέας Μισθοδοσίας (στὸ διηνεκές)

Φάκ.: 21.000

Χρον.: 1954-1980

- 1) Δελτία ἐργασίας
- 2) Ἀπολύσεις
- 3) Καταστάσεις ἐφορίας
- 4) Βεβαιώσεις φόρου
- 5) ΙΚΑ
- 6) Μεταβολές καὶ ἐκκαθαρίσεις μισθοδοσίας

Δ. Τομέας Κίνησης Κεφαλαίων

Φάκ.: 200

Χρον.: 1967-1975

Κίνηση κεφαλαίων γιὰ συμβάσεις ἔργων

Διεύθυνση Προσωπικοῦ (στὸ διηνεκές)

Φάκ.: 3.000

Χρον.: 1951-

- 1) Γραμματεία
- 2) Γραφεῖο Προσλήψεων (διαγωνισμοί)
- 3) Γραφεῖο Διευθυντῆ
- 4) Γραφεῖο Μεταθέσεων

Διεύθυνση Περιφέρειας Νήσων

Φάκ.: 3.000

Χρον.: 1959-1988

- 1) Τομέας Διαγωνισμῶν (ἐργολάβοι)

- 2) Τομέας Ἡλεκτροδότησης Καταναλωτῶν
- 3) Γραμματεία

Διεύθυνση Περιφέρειας Ἀττικῆς

Φάκ.: 900 καὶ 244 τόμοι ἐφημερίδων

Χρον.: 1962-1980

- 1) Διοικητικὴ Μέριμνα (Ἡμερήσιος Τύπος): 1929-1971
- 2) Ὑπηρεσία Μισθοδοσίας
- 3) Τομέας Ἡλεκτροδότησης Καταναλωτῶν

Διεύθυνση Προμηθειῶν

Φάκ.: 20.000

Χρον.: 1959-

- 1) Γραμματεία: 1970- (καταστρέφονται στὴ δεκαετία)
- 2) Γραφεῖο Διευθυντῆ
- 3) Παραγγελίες δικτύων καὶ ὑλικοῦ σταθμῶν / προσφορὲς οἰκων (στὸ διηνεκές)
- 4) Τμῆμα ἐκτελωνισμοῦ (στὸ διηνεκές)

Διεύθυνση Ὑλικοῦ καὶ Μεταφορῶν (καταστρέφονται στὴν ὁκταετία)

Φάκ.: 1.000

Παραγγελίες-συμβάσεις γιὰ μεταφορὲς

Διεύθυνση Ἐκμετάλλευσης Διανομῆς (στὸ διηνεκές)

Φάκ.: 1.350

Χρον.: 1955-1985

- 1) Γραμματεία
- 2) Τομέας Ἡλεκτροδότησης Καταναλωτῶν
- 3) Ἐξαγορὲς Ἡλεκτρικῶν Ἑταιρειῶν: 1955-1972
- 4) Γραφεῖο Διευθυντῆ

Διεύθυνση Ἐκμετάλλευσης Παραγωγῆς Μεταφορᾶς

Φάκ.: 2.000

Χρον.: 1958-1980

- 1) Γραμματεία
- 2) Διοικητικὸ (συμβάσεις ἐταιρειῶν)
- 3) Διεύθυνση Μελετῶν Κατασκευῶν Ὑδροηλεκτρικῶν Σταθμῶν

Διεύθυνση Προμηθειῶν Διανομῆς

Φάκ.: 1.000

Χρον.: 1956-1980

Ἐργολαβίες, Διαγωνισμοί, Συμβάσεις

Διεύθυνση Μελετῶν Κατασκευῶν Θερμοηλεκτρικῶν Σταθμῶν

Φάκ.: 700

Χρον.: 1960-1980

- 1) Γραμματεία
- 2) Δημοπρασίες
- 3) Συμβάσεις ἔργων

Διεύθυνση Προγραμματισμοῦ

Φάκ.: 2.500

Χρον.: 1960-1970

- 1) Ἐγκύκλιοι
- 2) Προγραμματισμὸς ἐξηλεκτρισμοῦ

Διεύθυνση Ἐκπαίδευσης

Φάκ.: 80

Χρον.: 1962-1973

Ἔγγραφα σχετικὰ μὲ τοὺς ἐκπαιδευθέντες στὶς σχολὲς μαθητείας

Διεύθυνση Ἐπιθεώρησης (στὸ διηνηκέες)

Φάκ.: 150

Χρον.: 1959-1981

Ἀποφάσεις

Γενικὴ Διεύθυνση (στὸ διηνηκέες)

Φάκ.: 540

Χρον.: 1955-1987

- 1) Γραφεῖο Γενικοῦ Διευθυντῆ
- 2) Γραφεῖο Βοηθοῦ Διευθυντῆ
- 3) Ἐτήσια στατιστικὰ στοιχεῖα: 1955-1967

Γραφεῖο Διοίκησης

Φάκ.: 200

Χρον.: 1967-1978

- 1) Ἐνημέρωση Βουλῆς
- 2) Ἡλεκτροδότηση
- 3) Ἀπεργίες

Διεύθυνση Ὁρυχείων

Φάκ.: 1.500

Χρον.: 1954-1982

- 1) Γραφεῖο Διευθυντῆ
- 2) Γραμματεία
- 3) Γραφεῖο Μελετῶν Κατασκευῶν Ὁρυχείων (στὸ διηγετικόν)

Διγνίτες Πτολεμαΐδας (ΔΠΠΤΟΔ) (στὸ διηγετικόν)

Φάκ.: 5.000

Χρον.: 1964-1975

- 1) Λογιστήριον
- 2) Θέματα Προσωπικοῦ
- 3) Διάφορα

Διεύθυνση Ἀσφάλισης Προσωπικοῦ (Ἱατρεία)

Φάκ.: 120

Χρον.: 1976-1985

Ἀπουσίες, ἀκτινογραφίες κλπ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΑΜΙΟΥ